

tidspunkt og længde afhænger af, hvornår forbrugeren opdagede eller burde have opdaget manglen. § 83 indeholder en absolut reklamationsfrist på 1 år fra salgsgenstandens overgivelse til køberen.

Efter den relative reklamationsfrist i § 81 skal en forbruger, der vil påberåbe sig en mangel, som nævnt give sælgeren meddelelse herom inden rimelig tid, efter forbrugeren har eller burde have opdaget manglen. I modsat fald taber forbrugeren retten til at gøre manglen gældende. § 81 gælder dog ikke, hvis sælgeren har handlet i strid med almindelig hæderlighed eller groft uagtsomt, jf. § 82.

Der stilles ikke krav om, at forbrugeren i forbindelse med, at manglen påberåbes, skal angive, hvilken beføjelse der gøres gældende. En såkaldt neutral reklamation er således tilstrækkelig til at afbryde fristen i § 81. Forbrugeren vil dog være forpligtet til på sælgers forespørgsel at tilkendegive, hvilken beføjelse han vil gøre gældende. Ved undladelse heraf kan forbrugers mulighed for at gøre (i hvert fald) hævebeføjelsen gældende bortfalde. Forholder forbrugeren sig passiv i længere tid efter at have reklameret, kan dette endvidere føre til, at han i det hele fortaber retten til at gøre mangelsbeføjelser gældende, også selv om han ikke har modtaget en forespørgsel fra sælgeren. Forbrugers krav forældes endvidere efter den almindelige 5-årige forældelsesfrist i 1908-loven.

I forbrugeret køb påhviler der som udgangspunkt ikke forbrugeren en egentlig pligt til at undersøge salgsgenstanden. Dette indebærer, at reklamationsfristen efter § 81 i almindelighed først vil begynde at løbe, når forbrugeren på anden måde bliver opmærksom på manglen, eller ikke ved almindelig agtpågivenhed kunne undgå at blive opmærksom herpå i forbindelse med almindelig brug af varen.

Forbrugeren skal reklamere inden rimelig tid. Afgørelsen af, hvor lang frist forbrugeren har, må bero på en konkret vurdering, og individuelle forhold hos forbrugeren kan medføre, at fristen forlænges. I almindelighed må forbrugeren have tid til at kunne overveje sin stilling og eventuelt rådføre sig med andre, før forbrugeren retter henvendelse til sælgeren. Omvendt kan konkrete omstændigheder føre til, at forbrugeren må reklamere meget hurtigt, eksempelvis hvis det solgte er undergivet store prissvingninger.

Reklamerer forbrugeren for sent, indebærer dette som udgangspunkt, at forbrugeren taber retten til at gøre manglen gældende. Hvis sælgeren ikke gør indsigelse mod den for sene reklamation, men indlader sig i realitetsforhandlinger med forbrugeren vedrøren-

de reklamationens berettigelse, vil reklamationen imidlertid blive tillagt retsvirkning.

Bevisbyrden for, at der er afgivet reklamation, og at dette er sket rettidigt, påhviler forbrugeren. Forbrugers reklamation efter § 81 har retsvirkning, selv om den forsinkes eller bortkommer under forsendelsen, jf. lovens § 86.

Efter den absolutte reklamationsfrist i købelovens § 83 skal køberen meddele sælgeren, at køberen vil påberåbe sig en mangel inden 1 år fra salgsgenstandens overgivelse til ham. I modsat fald kan køberen ikke gøre manglen gældende, medmindre sælgeren har påtaget sig at indestå for genstanden i længere tid eller har handlet i strid med almindelig hæderlighed. Er der tale om køb af byggematerialer, er fristen dog 5 år regnet fra byggeriets aflevering, dog højst 6 år fra overgivelsen af materialerne til køberen, jf. § 83, stk. 2, jf. § 54, stk. 2. Hvis varen medfører fare, eksempelvis for personskade, kan der efter reglerne i produktsikkerhedsloven gives påbud om at trække varen tilbage. I så fald gælder fristen i købelovens § 83 ikke, og forbrugeren kan påberåbe sig manglen, selv om der er gået mere end 1 år, jf. § 12, stk. 3, i produktsikkerhedsloven.

1-års fristen gælder, selv om køberen hverken kendte eller burde kende manglen.

Den absolutte reklamationsfrist afbrydes ligesom den relative frist ved, at forbrugeren giver meddelelse om, at han vil påberåbe sig en mangel, jf. ovenfor. Det er også efter § 83 tilstrækkeligt, at forbrugeren afgiver en neutral reklamation.

Reklamation efter 1-års fristens udløb medfører, at forbrugeren ikke kan gøre manglen gældende, medmindre sælgeren har handlet i strid med almindelig hæderlighed. En for sen reklamation vil endvidere kunne tillægges retsvirkning, hvis sælgeren indlader sig i realitetsforhandlinger med forbrugeren vedrørende reklamationens berettigelse.

Efter § 83 gælder den 1-årige reklamationsfrist endvidere ikke, hvis sælgeren har påtaget sig at indestå for salgsgenstanden i længere tid. En sådan indeståelse vil navnlig foreligge, hvis sælgeren har afgivet en udtrykkelig garanti af længere varighed, men også andre tilkendegivelser fra sælger vil efter omstændighederne kunne betragtes som en indeståelse.

Forbrugeren har bevisbyrden for, at der er reklameret rettidigt, eller at der foreligger forhold, der kan medføre, at 1-års fristen ikke finder anvendelse. Forbrugers reklamation efter § 83 er omfattet af § 86, hvorefter adressaten bærer forsendelsesrisikoen.

Der henvises til betænkningen side 133-137.